

Annex documental

1. Anotacions cronològiques (1939-1977)

⇒ PEP RIBAS

CENTRE D'ESTUDIS DE L'HOSPITALET

1939. 26 de gener. Les tropes franquistes entren a l'Hospitalet. Els primers contingents són unitats de Regulars que neutralitzen la gairebé inexistent resistència armada. El dia abans s'havia dinamitat el pont sobre el Llobregat entre l'Hospitalet i el Prat, per tal de retardar unes hores l'ocupació.

1939-1943. Diverses accions del grup de militants cenetistes, dirigits per l'hospitalenc Joaquim Pallarès, detingut i executat el 1943.

1940. El militant hospitalenc d'ERC Jaume Fortuny participa en el fallit intent d'alliberament del president Companys del castell de Montjuïc.

1946-1947. Vagues a diverses empreses, com La Farga i Can Trinxet.

1947. Referèndum de la Llei de Successió. Són detinguts diversos militants per difondre propaganda del no.

1949. Durant aquests anys hi ha una feble resistència clandestina per part de militants vinculats a organitzacions po-

lítiques i sindicals de l'etapa republicana.

Es coneix una certa activitat de guerrilla urbana de signe llibertari.

A l'Hospitalet, el Quico Sabater i el seu grup duen a terme un atracament al Banc Hispano Colonial, a la Rambla Just Oliveras.

1951. Març. Vaga de tramvies a Barcelona, que té repercussions a l'Hospitalet. Boicot als Autobusos Oliveras, SA. Apareixen pintades amb la inscripció "Fuera la OSA". El boicot és secundat i alguns autobusos són apedregats. A la pràctica significa una mobilització massiva i silenciosa a l'entrada i sortida del treball.

1957. Nou boicot als tramvies. S'estén un moviment de vagues i conflictes generalitzats, que a l'Hospitalet afecten diverses empreses, especialment del tèxtil i del metall (Can Trinxet, Godó i Trias, La Farga, Auto Electricidad, etc.) S'estava iniciant un incipient moviment, desvinculat de les organitzacions

polítiques i sindicals anteriors, que esdevé el substrat del futur moviment obrer.

1963. Eleccions sindicals a la CNS —el Sindicat Vertical del règim. Hi acudeix un important nombre de treballadors no vinculats a l'aparell polític del règim. S'elegeixen jurats i enllaços a 29 empreses de la Ciutat amb un total de 7.122 treballadors.

1964. A la parròquia de Sant Medir, de Barcelona, es constitueix la Comissió Obrera Nacional de Catalunya. Hi és present una representació de l'Hospitalet.

1966. Es crea la primera Comissió Obrera de l'Hospitalet, a l'empresa de Foneria Samper, S.A. S'inicien contactes i coordinació estables amb altres nuclis del Baix Llobregat i Barcelona.

Eleccions sindicals a la CNS. S'hi participa amb candidatures propiciades per les Comissions Obreres a la nostra Ciutat.

1966. 14 de desembre. Referèndum per la Ley Orgànica del Estado, que pretén maquillar la dictadura franquista i consolidar una aparença de participació en l'anomenada democràcia orgànica. Els resultats a l'Hospitalet són:

A favor	120.636 vots	(85,17%)
En contra	3.688 vots	(2,60%)
En blanc	5.023 vots	(3,55%)

1967. L'Hospitalet esdevé la ciutat de tot l'Estat que té un creixement de la població més espectacular. Entre el

1940 i el 1960 creix un 303 per cent. És la conseqüència d'un procés que té com a variables la transformació sobtada de la morfologia urbana, un desplaçament de l'agricultura cap a l'especulació del sòl, la concentració industrial i la categoria de ciutat dormitori.

1968. Juny. El ministre Secretari General del Movimiento, José Solís Ruiz i l'alcalde España Muntadas, fan el lliurament de les claus dels primers 700 habitatges del nou barri de Bellvitge. España Muntadas havia aconseguit la seva fita de ser nomenat «Procurador en Cortes».

1969. Es produeixen diverses detencions de persones vinculades al Centre Social de La Florida. Aquest Centre, nascut arran del Congrés Eucarístic, esdevindrà el gresol d'un bon nombre de dones i homes compromesos amb l'oposició política d'esquerra.

1971. Es constitueix legalment la primera Associació de Veïns de l'Hospitalet, la de Collblanc-La Torrassa. Té molt a veure amb l'oposició al Pla Parcial que pretén l'expropiació d'un miler d'habitatges. El rebuig a aquest Pla contribuirà a la caiguda de l'alcalde España Muntadas, dos anys més tard.

Noves eleccions al sindical vertical, la CNS. Des de Comissions Obreres es continua amb l'estratègia d'acudir a aquestes eleccions.

Hi ha un augment significatiu de la conflictivitat obrera, paral·lela a la crei-

xent capacitat d'organització i convocatòria del nou moviment obrer.

Fins i tot, dades facilitades pel Sindicat Vertical, escassament fiables, assenyalen que entre el 1970 i el 1975 s'enregistren a l'Hospitalet més de 40 conflictes col·lectius.

S'inicien les obres de construcció de la Residència Sanitària de Bellvitge. És el model franquista de concentració hospitalària per a la medicina pública.

1972. L'Agrupació d'Amics de la Música, associació de caire cultural i artístic, creada el 1949 per un grup de joves inconformistes en època de condicions precàries per a l'associacionisme, celebra el seu 25è aniversari.

1973. Vicenç Capdevila succeeix España Muntadas a l'Alcaldia. És la nova imatge del règim franquista en els darrers anys.

A organitzacions, entitats i col·lectius diversos s'està gestant, amb nombroses assemblees i contactes a diferents barris, la creació de l'Assemblea Democràtica de l'Hospitalet, com a secció local de l'Assemblea de Catalunya.

1975. 8 de març. Constitució de la Coordinadora de Dones de l'Hospitalet.

1975. 20 de novembre. La mort del general Franco revifa un accelerat i emergent creixement de les forces polítiques, socials i sindicals de l'Hospitalet. Malgrat la il·legalitat, es normalitza l'aparició pública de diverses sigles.

1976. Gener. Vaga general al Baix Llobregat, amb notable participació a la zona industrial de la Carretera del Mig.

1976. 3 d'abril. Dins de la campanya promoguda per l'Assemblea de Catalunya "Per uns Ajuntaments Catalans i Democràtics", es convoca una concentració a la plaça de l'Ajuntament. Es fa lliurament d'un plec de signatures a l'alcalde Capdevila. L'acte acaba amb manifestació, que és dissolta violentament per la policia.

1976. Maig. Participació i representació de la Coordinadora de Dones de l'Hospitalet a les Jornades Catalanes de la Dona celebrades al Paranimf de la Universitat de Barcelona.

1976. 12 de juny. Convocatòria de jornada de vaga feta pels sindicats encara il·legals, contra la política econòmica del govern Suárez. Important participació a l'Hospitalet. Segons fonts sindicals: 90 per cent al metall i construcció, i 70 per cent a químiques i arts gràfiques.

1976. 10 de juliol. Constitució formal de l'Assemblea Democràtica de l'Hospitalet a la parròquia de Santa Gemma. És la culminació de tot un procés iniciat dos anys abans. S'edita un manifest constituent que recull la signatura de 14 partits polítics i 22 associacions locals de signe divers: sindicats, associacions de veïns, culturals, esportives, feministes, etc.

1976. 2 d'agost. Arribada a l'Hospitalet de la Columna V Abat Escarré, de la

Marxa de la Llibertat. Convocatòria a la plaça de l'Ajuntament, que és dissolta amb una càrrega per part de la guàrdia civil. Es produeixen algunes detencions.

1976. 11 de setembre. Un nombrós contingent de persones de l'oposició democràtica de l'Hospitalet, encapçalades per una pancarta de l'Assemblea Democràtica, acudeix a la concentració convocada a Sant Boi. És la primera Diada que se celebra tolerada —no autoritzada— pel Govern Civil.

1976. Novembre. Referèndum per la Reforma Política, de caire continuista, promogut pel govern de transició d'Adolfo Suárez. A la Ciutat, seguint la consigna de l'Assemblea de Catalunya, l'oposició fa boicot actiu. Es proposa com a alternativa el «Manifest per la ruptura».

Aquest any, la crisi econòmica iniciada a principis de la dècada i el seu exponent més evident, l'atur, són objecte de la major preocupació entre les classes populars de la Ciutat. Ho palesa el fet que en el curt període d'octubre a desembre, els expedients de crisi i els expedients de regulació d'ocupació afectin 15 empreses, amb un cens total de 508 treballadors, dels quals 483 queden afectats de regulació.

1976. 14 de novembre. Amb una assistència de més de 800 delegats de tot Catalunya, i amb una durada de set hores, se celebra, a l'església de Sant Josep, l'Assemblea constituent de la Confederació Sindical de la CONC.

1977. 15 de juny. Primer procés electoral democràtic després de 40 anys de franquisme. Milers de ciutadanes i ciutadans de l'Hospitalet enceten una experiència mai viscuda.

Es vota el Parlament de l'Estat. Els resultats a l'Hospitalet són:

SC (PSCc-PSOE)	45,28 %
PSUC	24,52 %
UCD	13,41 %
PDC (CDC-EDC-PSCr)	5,34 %
EC (ERC-PTC)	3,45 %
UCDCC	2,24 %
AP	1,76 %
Resta	3,90 %

Aquesta cronologia, acompanyada gràficament i documental, va formar part de l'exposició muntada pel Centre d'Estudis de l'Hospitalet durant l'acte del 15 de juny de 1995 a l'Auditori Barradas.